

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054

Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds föreskrifter och allmänna råd om socialnämndens informationssamtal;

**HSLF-FS
2022:18**

Utkom från trycket
den 15 mars 2022

beslutade den 18 februari 2022.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd föreskriver följande med stöd av 2 § förordningen (2021:534) om informationssamtal och beslutar följande allmänna råd.

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas av socialnämnden eller någon annan nämnd som kommunfullmäktige har bestämt ska fullgöra uppgiften för att sådana informationssamtal som avses i 5 kap. 3 a § socialtjänstlagen (2001:453) kan hållas.

2 § Föreskrifterna ska gälla om föräldrar inte är överens i frågor om vårdnad, boende eller umgänge och någon av föräldrarna begär att få ett informationssamtal.

Begreppsförklaringar

3 § I dessa föreskrifter och allmänna råd avses med

informationssamtal	det samtal där kommunen muntligen lämnar information till föräldrar som överväger att inleda en tvist i domstol i frågor om vårdnad, boende och umgänge
gemensamt informations-samtal	ett informationssamtal där föräldrar och en samtalsledare samtidigt närvarar i ett rum eller i ett videosam-

enskilt informationssamtal

ett informationssamtal där en förälder och en samtalsledare samtidigt närvarar i ett rum eller när en eller båda föräldrarna var för sig får information via ett videosamtal

Ansvarig kommun

Folkbokföring och sekretess

4 § Bestämmelser om att den kommun där ett barn är folkbokfört i första hand ska ansvara för att ett informationssamtal kan hållas samt vad som gäller om sekretess råder för de uppgifter som behövs för att avgöra var barnet eller dess föräldrar är folkbokförda finns i 2 - 4 §§ lagen (2021:530) om informationssamtal.

Begäran om informationssamtal

Allmänna råd

Om en förälder begär att få ett informationssamtal, bör socialnämnden i den kommun som tagit emot begäran genast bedöma om den har ansvar för att samtalet kan hållas. Om inte, bör föräldern snarast informeras om vilken annan eller vilka andra kommuner som har detta ansvar.

Skyddade personuppgifter

Allmänna råd

Om en förälder uppger att dennes eller barnets personuppgifter är skyddade, bör socialnämnden kontrollera den saken i folkbokföringsregistret. Om kontrollen inte ger något resultat, bör nämnden från föräldern begära in handlingar som styrker att föräldrarnas eller barnets personuppgifter är skyddade.

När föräldrarna väljer olika kommuner

Allmänna råd

Om det finns flera barn i en familj och flera kommuner enligt 2 § lagen (2021:530) om informationssamtal är behöriga att hålla i ett informationssamtal, bör socialnämnden i den kommun som först tog emot en förälders begäran om ett sådant samtal ansvara för att ett informationssamtal som är gemensamt kan hållas.

Om sekretess råder för de uppgifter som behövs för att avgöra var ett barn är folkbokfört eller om barnet inte är folkbokfört i Sverige och socialnämnden i flera kommuner enligt 3 § första stycket och 4 § första stycket lagen (2021:530) om informationssamtal är ansvariga för att informationssamtal kan hållas, bör nämnden i den kommun som först tog emot en förälders begäran om samtal ansvara för att ett informationssamtal som är gemensamt kan hållas.

Om sekretess råder även för de uppgifter som behövs för att avgöra var en eller båda föräldrarna är folkbokförda och socialnämnden i flera kommuner enligt 3 § andra stycket och 4 § andra stycket lagen (2021:530) om informationssamtal är ansvariga för att informationssamtal kan hållas, bör nämnden i den kommun som först tog emot en förälders begäran om samtal ansvara för att ett informationssamtal som är gemensamt kan hållas.

Om ett gemensamt informationssamtal inte kan hållas och flera kommuner är ansvariga för att ett informationssamtal kan genomföras, bör socialnämnden i den kommun som föräldern väljer ansvara för att ett informationssamtal som är enskilt kan hållas.

Samtalsledarens utbildning och kompetens

Allmänna råd

Av 3 kap. 3 § socialtjänstlagen (2001:453) framgår det vilka krav som ställs på den som ska utföra socialnämndens uppgifter.

Den personal som ska hålla i ett informationssamtal bör ha svensk socionomexamen eller annan relevant högskoleexamen.

Den personal som självständigt ska hålla i ett informationssamtal bör dessutom ha arbetat minst två år inom området vårdnad, boende och umgänge.

Den personal som ska hålla i ett informationssamtal bör vidare ha teoretiska kunskaper och praktiska erfarenheter av

- lagstiftning och praxis som gäller inom det familjerättsliga området,
- utredningar och upplysningar enligt 6 kap. 19 och 20 §§ föräldrabalken,
- samarbetsamtal,
- att pröva om avtal om vårdnad, boende och umgänge kan godkännas,
- att samtala med föräldrar och barn,
- barns behov i samband med föräldrars separation,
- kriser och konflikter som kan förekomma i samband med separationer,
- vad det innebär för ett barn att bevittna våld, samt
- konsekvenser av våld och hot i nära relationer, beroendeproblematik samt psykisk ohälsa i familjen.

Gemensamma och enskilda informationssamtal

Allmänna råd

Om en förälder i sin kontakt med socialnämnden framstår som tveksam till ett gemensamt informationssamtal, bör nämnden framhålla fördelarna med att föräldrarna deltar samtidigt i ett sådant samtal och i de flesta fall ändå verka för att ett gemensamt informationssamtal äger rum.

En förälder bör i kallelsen till informationssamtalet eller på något annat sätt upplysas om möjligheten att, om det finns särskilda skäl, begära ett enskilt informationssamtal.

Om en förälder framför uppgifter om våld eller andra övergrepp, hot, missbruk, psykisk ohälsa eller andra problem i familjen eller om sådana uppgifter har framkommit på något annat sätt, bör samtalsledaren överväga om föräldrarna ska erbjudas enskilda informationssamtal.

En förälder bör innan ett informationssamtal genomförs, uppmanas av socialnämnden att visa upp en godkänd identitetshandling.

Samtal med barn

Allmänna råd

Om ett barn eller en eller båda vårdnadshavarna begär att barnet ska få information eller komma till tals inom ramen för ett informationssamtal, bör socialnämnden erbjuda barnet en tid för samtal.

Informationen till barnet bör anpassas till dess individuella förutsättningar.

Socialnämnden bör informera barnet och den förälder som är vårdnadshavare om att ett samtal med barnet innebär att återkoppling kan bli aktuellt till båda föräldrarna om barnet framför uppgifter som bedöms ha relevans för föräldrarnas fortsatta ställningstagande i vårdnads-, boende- och umgängesfrågan.

Tidsram och deltagande

Allmänna råd

Socialnämnden bör inom en vecka från en förälders begäran om informationssamtal erbjuda föräldrarna en tid för ett gemensamt informationssamtal.

Av 5 § lagen (2021:530) om informationssamtal framgår det att ett informationssamtal ska hållas senast inom fyra veckor från en begäran.

Om föräldrarna är överens om att ett gemensamt informationssamtal kan hållas vid en senare tidpunkt, bör socialnämnden erbjuda dem en tid enligt deras önskemål.

Om något hinder av ett tillfälligt slag föreligger, såsom sjukdom eller kortare utlandsvistelse, bör socialnämnden erbjuda föräldrarna tid för ett gemensamt informationssamtal vid en senare tidpunkt än inom fyra veckor.

Om hindret är mer långvarigt och ett gemensamt informationssamtal inte kan genomföras, bör socialnämnden erbjuda den förälder som inte är förhindrad ett enskilt informationssamtal.

Om en förälder begär ett nytt informationssamtal, bör föräldern få det när ett år passerat sedan det första samtalet ägde rum.

Innehållet i informationssamtalet

5 § Innehållet i ett informationssamtal ska bidra till att konflikter mellan ett barns föräldrar i förlängningen kan förebyggas och dämpas och leda till att de med utgångspunkt från barnets bästa kommer överens.

6 § Innehållet i informationssamtalet ska anpassas till den enskilda familjens behov och förutsättningar.

7 § Informationssamtalet ska innehålla relevant information om

- den rättsliga regleringen om vårdnad, boende och umgänge,
- vad en domstolsprocess kan åstadkomma,
- hur en föräldrakonflikt och en domstolsprocess kan påverka barnet,
- vad samarbetsamtal innebär,
- vad juridiskt bindande avtal innebär,
- vilken form av stöd och hjälp som kan erbjudas, samt
- vilka särskilda insatser som finns vid våld eller hot i en nära relation.

Samtalsintyg

8 § Utöver vad som framgår av 8 § lagen (2021:530) om informationssamtal ska ett samtalsintyg innehålla information om vilken kommun som har ansvarat för samtalet och vem som har varit ansvarig samtalsledare.

9 § Efter ett informationssamtal ska samtalsledaren, i direkt anslutning till att samtalet har genomförts, utfärda ett samtalsintyg. Intyget ska skrivas på blanketten ”Samtalsintyg för informationssamtal” (*bilaga 1*).

**HSLF-FS
2022:18**

Allmänna råd

Socialnämnden bör snarast överlämna samtalsintyget till den förälder som har deltagit i ett informationssamtal. En kopia av samtalsintyget bör bevaras av socialnämnden i den kommun som har utfärdat samtalsintyget.

Denna författning träder i kraft den 15 mars 2022.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

PER BERGLING

Gunilla Cederström

Samtalsintyg för informationssamtal

För informationssamtal som avses i 5 kap. 3 a § socialtjänstlagen (2001:453)
när en förälder överväger att framställa ett yrkande om vårdnad, boende eller umgänge.

Kommun

Ansvarig (exempelvis nämnd)

Ansvarig samtalsledares förnamn och efternamn

Gemensamt
informationssamtal

Enskilt
informationssamtal

Datum
för samtal

Förälderns förnamn och efternamn

Personnummer eller samordningsnummer

Identitet styrkt genom (legitimationshandlingens typ och nummer)

Namnteckning, ansvarig samtalsledare

Namnförtydligande

HSLF-FS 2022:18 kan laddas ned
eller beställas via myndighetens
webbplats: mfof.se/foreskrifter

Tryckeri City, Umeå 2022